

HOMO SAPIENS

Catalans del passat i del futur

D'entre el munt de novetats que han aparegut al voltant de Sant Jordi, en voldríem

destacar dues que tenen molt més punts en comú del que en principi podria semblar: *El fil secret de la història*, (La Campana), de Patrícia Gabancho, i *Nosaltres, els catalans* (Pòrtic), de Víctor Alexandre.

No cal presentar gaire els autors, de sobres coneguts pels seus articles i els seus llibres, sempre amb un compromís clar per la llengua i la cultura catalanes; pel país, en definitiva. Patrícia Gabancho (Buenos Aires, 1952) és periodista i escriptora. El seu últim llibre, *El preu de ser catalans* (Meteora), en el qual reflexionava sobre l'estat actual de la cultura catalana, va tenir un destacable èxit editorial. Pel que fa a Víctor Alexandre (Barcelona, 1950), també periodista, és autor de nombrosos articles i llibres, la majoria sobre l'independentisme. En un dels seus últims volums

TV3 a traïció, Televisió de Catalunya o d'Espanya, feia una anàlisi molt crítica de la deriva cap a posicions espanyolistes de la televisió catalana.

A *El fil secret de la història*, Patrícia Gabancho fa ara un repàs de la història de Catalunya a través «d'esoterismes medievals, dels alquimistes i dels bandolers, de la cultura popular, els mites i les llegendes del període de la Decadència; dels primers científics, dels genis precursors del segle XIX; i dels perdedors en el moment que Catalunya recobra el poder al segle XX». Per Gabancho, allò interessant és veure com un sol visionari, com Ildefons Cerdà, per exemple, un dels molts que apareixen en el volum, «pot eixamplar l'horitzó, obrir camins, semblar llavors que amb el temps fructifiquen». Gabancho diu que ha volgut presentar una història de Catalunya diferent de la que coneixem, de la que

ens han explicat. «La història oficial volia i vol un país ben endreçat, sense gaires passions, sense transgressions. Però són els creatius i els rebels els que sovint ens justifiquen», escriu la periodista, que conclou el seu llibre recordant una conversa amb el farmacèutic

i historiador figuerenc Alexandre Deulofeu durant la qual l'inspirador de la teoria de la matemàtica de la història li va donar la data del 2029 com la de l'any en què el país recobrarà la independència.

Justament Gabancho és la primera protagonista del llibre d'Alexandre, que ha entrevistat vint catalans nascuts fora del país, però que, amb el seu

Miquel Riera

Periodista [mriera@presencia.com]
http://hsapiens.blogspot.com

Patrícia Gabancho i Víctor Alexandre. / JUANMA RAMOS I QUIM PUIG

compromís i la seva tasca diària, demostren que l'estimen sovint molt més que alguns que hi han nascut. «He volgut parlar del dret a viure a qualsevol lloc i del deure de respectar la llengua i cultura dels que hi viuen, i de la necessitat de foragitar les ombres del prejudici, del recel i del racisme», escriu Alexandre, que recorda que la idea del llibre li va venir després que li va preguntar d'on era a un home negre i aquest li va respondre senzillament que era d'aquí, justificant així plenament les paraules de Palau i Fabre que Gabancho recorda a l'inici del seu llibre: «El punt just, per tant, serà el de mirar cap al futur per tal d'evitar els dos abismes que ens poden dur, pels seus extrems respectius, al pessimisme, ja sigui per l'excessiu engrescament amb el nostre passat gloriós, ja sigui per l'excessiu capficament en el nostre daltabaix i les seves seqüeles.»

NOTA AL LECTOR

Nou premi per al dossier «Qui mana, a casa?»

● El reportatge *Qui mana, a casa?*, publicat a Presència el 6 de maig del 2007 i escrit per la periodista Mercè Miralles, ha rebut aquesta setmana un segon reconeixement públic en ser premiat *ex aequo* en l'apartat de premsa de la tretzena edició dels premis Civisme als Mitjans de Comunicació, que atorga la secretaria d'Acció Ciutadana del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya. Anteriorment, *Qui mana, a casa?* havia rebut la menció especial de premsa en la quinzena edició del Premi Consell Municipal de Benestar Social als Mitjans de Comunicació. Aquesta és la tercera ocasió consecutiva en què Presència veu reconeguda la seva feina amb el premi que concedeix la secretaria d'Acció Ciutadana. Anteriorment, hi han estat guardonats els dossiers *Gitanos*, també de Mercè Miralles, el 2006, i *Alternativa a la presó*, d'Anna Aguilar, l'any 2007. Aquests premis, que guardonen les accions i treballs de promoció de les actituds i els valors cívics, també han reconegut enguany, en l'apartat de premsa, el reportatge *L'educació en el lleure al segle XXI*, publicat a la revista *Estris* de la Fundació Pere Tarrés.

El guardó concedit aquesta setmana és el tretzè que rep Presència en els últims anys. Des del 2004 han estat premiats *Història d'un soldat*, de la redacció de la revista; *Gent de frontera*, d'Andrés Luengo i Cecília Artigues, i premiat en dues convocatòries; *Abans, a pagès*, *La llengua de l'avi* i *Alternativa a la presó*, d'Anna Aguilar; la foto d'Andreu Puig de la portada del dossier *Prematurs*, de Susanna Oliveira; *Dies de Ràdio Andorra*, d'Andrés Luengo; *Gitanos*, *Adults per llei* i *Qui mana, a casa?*, de Mercè Miralles, i *Neandertals*, de Miquel Riera.

presència

Edita: Revista Presència SL. SANTA EUGÈNIA, 42. 17005. GIRONA

President: JOAN VALL I CLARA. Consell d'administració: JOAN CAL I SÁNCHEZ, JORDI MOLET I CATEURA, ALBERT PARÍS I FORTUNY.

Director de Presència: MIQUEL RIERA

Telèfons Redacció Central: 902 186 470. FAX: 902 101 192

Adreça Redacció Central: SANTA EUGÈNIA, 42. 17005. GIRONA

Redacció: ANNA AGUILAR (VALLÈS/OSONA), JORDI SALAZAR (ANDORRA), IRENE CASSELLAS (GIRONA), SUSANNA OLIVEIRA (TARRAGONA/TERRES DEL L'EBRE), MERCÈ MIRALLES (MARESME, BARCELONÈS), MARIA PASCUAL (BARCELONA), ENRIC ORTS (VALENCIA), PILAR ALBERT (LLEIDA), JORDI COMELLAS (MANRESA), XISCA BARCELÓ (BALEARS), XAVIER CASTILLÓN (MÚSICA), PERE PUIG (LLIBRES).

Maquetació: FLORENTÍ MORANTE.

Publicitat: CRISTINA TAULATS.

Consell editorial: DOLORS ALTARRIBA, SANTIAGO COSTA, MARTÍ CRESPO, MANUEL CUYÁS, MARC MARCÉ, IGNASI PLANELL, MIQUEL SERRA.

Dipòsit legal: GI-143-1965